

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József nr
kereskedésével szemben.

HIRDETÉSEK,

előfizetési pénzek és a hirdetés körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények ide intézendők.

Ármentetlen levelek csak ismert kazéktól
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat, Márczius 30.

64. szám.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki postán küldve	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopitisor egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitott 4 hasábsopitisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajáros.

Budapest, márczius 27. 1889.

A szavazás megtörtént a véd-törvényjavaslat híressé vált 25-ik szakasza felett s mint előre látható volt, a nemzet törvényes képvisellete százkilencszötötbséggel elfogadta.

Hiába volt tehát a szélsők terroriz-musa, melylyel a szenvedélyeket, a hamis jelszókkel felizgavott ifjuságot s az utca tömegeit hívták segélyül a higgadt politikuskok elrettetésére. Elég volt a köz-oktatásügyi miniszter egy rendelete, mely szigorú fegyelmi megtorlással fenyegeti a tanulás helyett tüntetni járó ifjuságot: az utcák üresen maradtak a tüntetőktől, a csöcselék előtt nem volt, amibe rakonczálankodási kedvét csatolja, s a pol-gárság nem jelent meg az ifjak helyett azért, mert a tüntetéseken soha sem volt jelen, mert belátta, hogy a szigorított véd-törvény a magyar nyelv érvényesülésére nézve éppen előnyt szerez, s belátta, hogy csak felhasználni szeretnék a képviselő-házi ellenzéki párttörödékek: egyik hatalmi céljára, a másik pedig az 1867-ki közjogi alap aláaknázására. Győzött az országházban a józan politika, s vele a parlamentáris rendszer, mely ép úgy nem ismeri a képviselnek kivülről való befolyásolását, mint a kisebbségnek a többség feletti erőszakoskodásait.

Az ellenzéki izgatásnak egyik leg-hatályosabb jelszava volt a germanizáció, melyet különben a szónokoknál hatályo-sabban dobtak a nyelvére féltékeny ma-gyarság közé az ügyeskedő úzér hírlapok. Pedig há ezzel a minden untalan idézet-rémmel a magyar nemzet már rég leszámolt. Ha eddig nem germanizált el bent nünk a német, azt ezután még kevésbé fogja megeselekedhetni.

Hiszzen ezeréves multja van már nálunk a germanizációnak. Már a vezérek idejében német volt az a műveltség, mely

szelidítette ősünknek Ázsiából hozott vadabb erkölceit, s az államalkotó nagy király szent István csupa german intézményeket vett át nemzetének és államának megszilárdítására, meggyökeresítésére, mert a magyar eddig nomád nép volt, primitív törzsfőnök rendszerrel, államalkotó intézmények nélkül. German intézmény volt maga a vármegye is, nemzetiségünknek, szabadságunknak, bár változott alakban, de még ma is fenálló régi bástyás vára. Német volt a műveltség is, melyet első szent királyunk meghonosított, mert akkor még magyar kultúra egyáltalán nem létezett, a magyar állam megalapítása s megerősítése idején kizárólag a német kultúra behatása alatt állottunk s később is német bevándorlók tanítottak bennünket nagy részt iparra, művészetre, s városainkat is majdnem kizárólag németek alapították. S ezután jött az osztrák uralommal a háromszáz évig tartó hivatalos germanizálási kísérletek egész lánczolatatos rendszere, sokszor a legerőszakosabb eszközökkel.

S mindennek dacára nem németesedett el nemzetünk, sőt régen bir már ön-álló magyar műveltséggel. Ellenkezőleg a németek legnagyobb része hazánkban nyelviileg is beolvadt a magyar nemzetbe s különösen az új alkotmányos idők beköszönése óta a magyar kultúra elvitáztatlanul államalkotó tényezővé vált, s maguk a németek által alkotott német polgárságu városok lettek a magyar eszmének legde-rekabb zászlóhordóivá rohamos magyarosodásukkal. A németesítés veszélye tehát agyrem az ártatlan félénk lelkeknel, de politikai ürügy a kormány ostromlónál: annak rémséges ijesztgetéseivel szeretnék a Tisza-kormányt népszerűségeitől, tekintélyétől megfosztani.

De hát hiába, nem sikerült a fogás, hiába vetették ki a hálót, az megszakad-ozva s zsákmány nélkül került ki a

felkavart szenvedélyek iszapos hullámai közül.

A „Times“ Tisza miniszterelnökről. A „Times“ a magyar véderő-vitáról szólva, a következő megjegyzést teszi: „Most, hogy a feladat legnehezebb része meg van oldva, — mert nem tehető fel, hogy a főrendi ház el-lenezné a képviselőház által elfogadott cik-kelyt, — illő elismerni a különös türelmet, melylyel Tisza legyőzte a javaslat elleni vi-haros ellenzékét. Magyarországon épp úgy, mint másutt, vannak emberek, a kik mindig készek erőszakos rendszabályokat ajánlani a független vélemény-nyilvánítások elnyomására és a szabadelvű miniszterelnök minduntalan sürgettetett, hogy az ellenzék ellen ily intéz-keéseket alkalmazzon. Ő állhatatosan meg-tagadta azt, eltűrte a számtalan utcai tünt-etést, meghallgatta a végnélküli parlamenti philippicákat s most ellenfelei is elismerik, hogy a tiszteletr legméltóbb módon hű maradt az elvekhez, melyek a magyar szabadelvű pár-tot népszerűvé tették és azt tizenöt esztendő óta a kormányon megtarták.“

Országgyűlés.

Budapest, 1889. márcz. 28.

A képviselőház a véderőtörvényjavaslat tárgyalásában az 50-ik §-ig jutott. Több sza-kasznál vita fejlődött ki, mely azonban min-dig a tárgyilagosság keretén belül maradt. A 24-ik §-nál Revičky Károly a védkö-telezettség alóli fölmentés kiterjesztéséről szóló javaslatokat nyújtott be, melyek mel-llett Thaly Kálmán, Madarász József és Beöthy Ákos érveltek, a honvédelmi miniszterhez az iránt, hogy az ujoncozásnál a honvédség nem szenved-e hátrányt. Fe-jérváry Géza bár megadta a kért felvi-lágosítást, röviden ismertette, minő lesz ezen-tul az ujoncozási eljárás s megígérte, hogy az erre vonatkozó utasítást a véderőbizottság legközelebbi ülésén bemutatja. Az ujoncozok eskütelére tett nyilatkozata azonban újabb vitát provokált, melyben résztvettek Thaly Kálmán, Györy Elek és Münnich Aurél bizottsági előadó. A 46-ik §-nál egy kis jogi vita támadt. Györy Elek ugyanis kifogásolta a hadköteles szökevényeknek s ezek hozzá-tartozóinak közigazgatási uton való megbir-

ságolását s azt a rendes birói hatáskörbe át-tétetni javasolta. A vitában a jobboldalról résztvettek Körösy Sándor, Varasdy Károly, Matuska Péter es Gromon Dezső, kik a honvédelmi miniszterrel együtt kimutatták, miért kell a szöveg eredeti ren-delkezését fentartani. Az ellenzék részéről Kun Miklós, Madarász József, Szed-derkényi Nándor és Thaly Kálmán védtek Györy álláspontját. — A 49-ik §-nál az ücsönkítők megbüntetése fölött folyt a vita, melyben résztvettek az előadón és a honvédelminiszteren kívül Matuska Pé-ter, Györy Elek és Gullner Gyula. — Az 50-ik §-nál Rossival István átgon-dolt beszédben arra kérte a honvédelmi mi-nisztert, hogy a vadházaságok elkerülése vé-gett a hadköteles kor előtt is lehetőleg adja meg a nősülési engedélyt az az iránt kérvé-nyezőknak. Az 50-ik szakasz fölötti vitát holnap folytatják.

Az ülés végén Szent királyi Al-bert intézett interpellációt a pénzügyminisz-terhez a regálemegváltásra vonatkozó szab-ályrendelet tárgyában, mely szerinte nem egyezik meg a törvény intencióival.

Budapest, márczius 29.

A képviselőház a véderőjavas-la t részletes tárgyalásában ma csak kevésse-haladt előre. Az 50 § fölött tegnap félbesza-kadt vita tovább folyt ma Thaly a miatt való kifakadásával kezdé beszédét, hogy szó-hoz jut, de nincs jelen a honvédelmi minisz-ter, ki aztán megadja a szükséges felvilágosi-tásokat, a mi nem járja, a midőn épen betop-pant az ülésteremben Fehérváry minisz-ter — nagy derültséget keltvén az a propos megjelenéssel. Thaly e §-hoz módosítványt adott be, mely szerint a nősülés a védköte-lezettségnek a 18 éves kor után a védköte-lezettség fentartása mellett megadatik. Györy szintén módosítványt adott be, mely szerint a 3-ik helyett a 2-ik korosztályból való kilé-pés előtt nősülés nincs megengedve. Madar-ász József a módosítványok Horváth Béla és Fehérváry miniszter a szakasz mellett szólván fel, a többség a §-t válto-zatlanul fogadta el. Az 51. § Györy módosit-ványának mellőzésével az 32. 53 §§. vita és változás nélkül fogadtattak el.

A 54. §-nál (tartalékosok behívása) is-mét hosszabb vita fejlett ki, melyben a sza-kasz ellen Bolgár Ferenc, ki módosítvá-nyokat adott be, Orbán Balázs, ki mindenről

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

A dalnok¹⁾

Gr. Zichy Géza „Egy vár története“ című zenei művéből.

Ó is e vérből származott,²⁾
A dalias vitéz,
Lanttal s acéllal egyaránt
Csatázni, gyógyni kész.

Ki ellensége volt ma, — már
Holnap megkedvelés,
Szívemben volt a szép levél
Mit isten írt belé.

Az ég küldötte földre őt
A jóknak pajzsánál,
Jót tett, szeretett, szenvedett
Hűn, hűkedatlanul.

Oh szerelem, oh szenvedés,
Ti szívbe írt talány . . .
Csak, — kit vérig kínoztatok —
Az fejthet meg — talán!

Dicső, magasztos hivatás:
Más kinyát hordani,
S a szenvedők panasz — szavát
Égnek elmondani!

Dicső, magasztos hivatás:
Legyőzni önmagát, . . .
S ücszenvedéssel irtani
Más emberek baját!

Es küldöttesed holdgót
Ha szől legszébb dalod
S az ég s a föld udvözlötétl
Pírulva fogadod!

Gróf Zichy Géza felolvasása.

Gróf Zichy Géza mint tetéltleni lakos, mint Hajdumegye első virilitája Debreczent tekinti otthonának s a hol csak alkalom nyílik mindig tanujelét adja városunkhoz való ragaszkodásának és szeretetének.

Nemcsak zenei életünket kíséri élénk figyelemmel és érdeklődéssel, de koronként azért is eljön hozzánk, hogy nagy művésze-tével a depr. jótékonyaságnak hozza meg ne-mes áldozatát, sőt a megye gazdasági viszonyainak felvirágoztatására alakult egyletnek is élére állott. Dalárdánk óriási haladására ő legbüszkébb, s most a depr. zenekedvelők egy-letének megalakítását tervezi. Mindennél még fényesebben igazolja hozzánk való vonzóda-sát az, hogy nagyszerű zenei alkotásait „A vár történeté“t átengedte színházunknak s az a jövő hónapban rendkívül fényes, több, mint ezer forintba kerülő kiállításal fog előadni.

Megjelenése köztünk valóban egy-egy kis ünnep s kétszeresen az volt tegnap, a mikor oroszországi utjáról jötték ony-czélra felolvasást tartott. A város háza nagy tanácssterme zsufóllásig megte-t a legin-telligensebb közönséggel, mely a pompás hu-morral, de egyszersmind nagy tárgyilagossá-gal írt szellemes felolvasást két óra hosszá-n át nagy érdeklődéssel hallgatta.

Úti emlékei, melyek chronologiai sorban adják elő a jepekesnél érdekesebb mozzana-tokat, a budapesti elutazással veszik kezde-tüket. A leírás és elbeszélés elevenségéről nemcsak a tárgy változatossága s az előadás módja gondoskodik, hanem az a szerencsés véletlen, hogy a gróf kíséretében levő dr. Závori h.-szoboszlói orvos, ki a gróffal ut-a-zott, legtöbbször jóízű humorral tanuskodó bibliai idézetekkel kíséri az utazás mozzana-tait. Zichy Bécsen át utazva érkezett Hrani-czára, az orosz határhoz. Az ellenőrző in-tézkedések roppant körülményesek és szigo-rnak, de arra az iratra, mely igazolja, hogy a gróf a czár egyenes meghívására merész-kedik lábát szent Oroszország földére tenni, a legnagyobb udvariassággal találkozik. Az őrség hatalmas alakú kapitányában a gróf Magyarország egyik bámulójával találkozik, ki huzamos ideig tartózkodott Tátrafüreden s a legnagyobb éragadtatással beszélt arról, a mit nálunk látott. Meghívta utasainkat la-

kásába, a hol a kapitánynak gyenge, sápadt leánya Chopin darabait játszva, arra a meg-jegyzésre indítja a gróft, hogy nem először tanuja annak, mint rombolja az oly hatalmas izgatott lelki művek előadása, mint p. o. Chopin-é is, gyenge szervezetü lények egész szervezetét. A kapitánynál azonkívül egy na-gyon ritka dolog, egy beszélő kutyát is lá-tott, mely érthető-n kimondta e két szót „papa“ „mama.“ V a r s ó b a n egy mérföld hoszu utczán kell átkocsizni (omnibuson, mást nem kapott) a pétervári indóházig. — A felolvasó felette diészerűleg emlékezett meg az orosz vasutakról, főleg az európaiak-nál széleseb vágányoknak megfelelő vasuti kocsikról, az melyekben az utast legnagyobb kényelem fogadják. Egy-egy kocszi 30 lépés hosszu, kitünően van berendezve, a kocszi kö-zepén áll a folyton friss théat szolgáltató számovár. A hófok bent +16° R., míg künn —15° R. Semmi nyoma nincs annak a rá-zásnak, mely a többi európai vasutakon oly kellemetlenné teszi az utazást; a Varsótól Pétervárig terjedő 1149 km. hosszu uton, a hol a vonat óránként 60 kmnyi sebességgel halad, a kocszi asztalán álló palaczk egy vo-nalnyt sem mozdult el helyéről. Utkezésről, alvásról bámulatosan gondoskodik van. De felette nyomasztó az a kép, mely a kocsiból kitekintő elé tárul; a szem végtelen üres, pusztá földet lát, csak néha-néha egy-egy nyírfa erdőt. Az egyes állomásoknál katonák állnak őrt, kinézésük sokkal kevésbé erőtel-jes, mint a határon, vagy éppenséggel Péter-várral. Vonatunk utközben egyszer csak ék-telen füst között megállt. Borzasztó hóvizar érte őket utól. A vonatvezető vigaszta-lásul azt mondta, hogy két héttel előtte, majdnem ugyanazon a helyen több mérföld-nyi távolságban valamelyik állomástól, 5 napig kellett vesztegelniök, de ne aggódjanak, a vonaton van elég fa, a fűtésre, théa is, élelem is. Szerencsére másnap reggel tovább mehettek.

lomáról, népe vallásosságáról híres. Gacsina, a czár nyári tartózkodásának helye Szent-Lőrincz pusztát juttatta emlékezetébe. Látni lehetett messze bent a hatalmas szancokkal körülvett czári lakot. A czárt, ha utazni akar, mindig három vonat várja és csak az utolsó pillanatban határozza el melyikre akar föl-szállani. Gacsinától Pétervárig a vonal men-tén katonák állanak őrt, a kik térdig erő hóban frizték a pusztá, néma földet.

Míg más, nagyobb európai városok kü-ze edtével az utas már jó előre oly kulturált lát, a mely jellemzi a nagy város környékét, addig Pétervár előtt egy negyedórányra még egyhangu pusztá-g mutatkozik. Legelőször szembetűnnek a tengernagyi hivatal és az Izsák templom óriási kupolái. Megérkezve, est levén, feltűnik az utcák villamos világi-tása; e csodás fény mellett siklanak a számtalan troikák.

Pétervárt már hirdette látta hangver-senyét, melyet a vörös kereszt egylet javára volt tartandó. A közönség elbámulva olvasta e hirdetések, a melyeken a czárné nevével együtt ott szerepelt egy művész neve is. Pé-tervári nagykövetünk házában, Wolkenstein grófnál és grófnénál, ki Wagner egyik leglel-kesőbb híve, tette első látogatását, s itt érte-sült arról, hogy a czár udvartársához tar-tozókat, valamennyit illik meglátogatnia. A mi nem kis dolog. A hőmérsék 26° ra szállt le, a szél keményen fújt. Kedzetben csodál-kozott rajta, hogy az emberek az utcán nem szivaroznak, de csakhamar belátta okát pár-percz multán szivar helyett jégdarab vált szájában. Láttott hadnagyokat prémmel béleit kalucsmában járni s arczukra és szájuk elé shawli volt kötve. A hópilehek mindmegannyi éles tűzurással csapkodnak a szembe és gyuladást okoznak; az orr lefagy, ha az em-ber gyakran nem dörzsöli. Az éles, kemény levegő azonban hatalmasan növeli az étvá-gyat. Ezen zord időjárást az enyhíti, hogy az orosz bázaknál a fűtés kitünő: még a tornácok it fűtve vannak; a házak kapuján

¹⁾ Előadatik holnap a symphonia hangversenyen.
²⁾ Értve a húnokat.

vi rendes köz-
tatik meg d. e.
ben.
an helybeli ifju
t örök hűség
elő leányának
st Medgyaszay
A nászünne-
község volt
ezeni 48/49-iki
évi március
kis termében
ajtársak tisz-
almán, az egy
in este 8 óra-
ulatt Kálmán
l hosszú ese-
keletkezett, a
shalmazva. A
a tüzet sőt
a időközben
telefonon való
ngozó torony-
lának tüzet,
saptak és az
ben fogott a
lzés elmara-
mmal vonul-
órai mege-
rjedését meg-
fele részét
istálló épü-
eresz aljág
— Sajátsá-
rendészet és
az nap álla-
és ime még
tetben csak-
edésekre van
tényleg ap-
yszínélésel
könyvezés.
Gábor mér-
Ajtai Sándor
lyszinelést,
vatal által
lómunkála-
lón kezdik
következő
2-ára: Hu-
s István;
es András-
4-dikére:
Sándorné
es István,
eréby Fü-
ei Jánosné
A tár-
artatik. A
fihály ifju
lles 30 frt
viselőik. A
er Károly
ajos adó-
szabadság
ezen idő
lig Szent.
A Hanke
g gondos-
vez jó hir-
való elő-
sa, kinél
ényképé-
kat, azok
a nagyon
nak, egy
segitsen
szomszéd-
lult volt
k már a
mitokat.
a is, mi-
állított
y ő egy
bürtönde
el, tehát
Midőn
a, hogy
ánnyal
zott.
éredkes
sáról, a
age-ről,
ergeiről,
között
melyet
arany-
verve s
nemesei
l részt-
eknél, a
t közöl
r palo-
müvét
ívansá-
A csár
módon
észetet
röl ki-
adhat,
zenezte

készítéssel és idegen nyelvek tanításával foglalkozó magán tanító ajánlja magát a német, francia és román nyelv alapos tanítására; szinte elvállal a fönnevezett nyelvekben mindenemű fordításokat és levelezéseket. A tanítás sikeres eredményéért felelősséget vállal. Lakik: várud-utca 2091. sz. a.

— **Halálozások.** Czákó Mátyás m. kir. á lamvasuti főokosmester elhunyt Debreczenben 50 éves korában, neje és fia Kálmán gyászolják. Temetése ma d. u. 4 órakor megy végbe a m. k. államvasuti tisztilaktól. Sámsonban elhunyt Ludmány Gáborné Goda Mária asszony élete 42 ik évében, e hó 27-én; tegnap délután temették el az ev. ref. egyház szertartása szerint. A gyászjelentést férje, S gyermeke, édes atyja és testvére adta ki. Mindkét temetést a „K e g y e l e t” temetkezési intézet rendezte.

— **Symphonia hangverseny.** A 39. gyalogezred által Czapek Péter karnagy vezetése alatt rendezendő hangverseny a cs. és kir. katonai zenekarok karmesterei azok özvegyei és árvái nyugdíj alapja javára d. u. 4 órakor tartatik meg, az Arany Bika disztermében. Jegyek kaphatók Csáthy Károly és Szent-Királyi-Kalendánál — Az igen élvezetes hangversenyt melegen ajánljuk a zene kedvelő közönség figyelmébe.

— **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk lapunk mai hirdetési rovatában a Dr. Borbély szájvize és fogporárló hirdetéseket. E pompás kipróbált szerek városunkban Muraköz y gyógyszerátárában kaphatók, s mindkinek a legnagyobb meglepődését érdemelték ki.

— **Nyilvános nyugtázás.** Csokonai sírjának rendbehazási költségeihez utolsó kimutatásom óta adakoztak: Boros László ur a „Debreczen” utján 3 frt Fekete Zoltán gymn. tanuló gyűjtése 3 frt 60 krt. a csurgói gyűjtés 5 frt, Hegyi Mihály né urnó az „Ellenőr” utján 2 frt, Déák Zoltán gymn. tanuló 1 frt, N. N. 18 krajczárt. Az eddig nyugtázott 23 forinttal tehát 37 forint 78 krajczár. Debreczen 1889. március 30 án Szabolcska Mihály.

— **Arcképeket** rajzol krétával fénykép után, egy helybeli fiatal ember: hűen, élet nagyságban és igen jutányos áron. Ajánljuk b. figyelmébe azoknak, kik szereteteikről sikerült képet óhajtanak birni. Cizme megtudható kiadóhivatalunkban.

— **Egy kényelemmel berendezett, szép urilak közel a piac-
hoz kiadó.** Értekezhetni a kiadóhivatalban.

— **Schwaiczter László** volt debreczeni pénzügyigazgató, kir. tanácsost, ma oly erős szelvényes érte, hogy életben maradásához kevés a remény.

— **A debreczeni lövésznyek** apr. 22. és 23-dik napján tartatnak meg. Általános szabályok: 1. Minden versenylő oly urlovasok által lovagolandó, kik még nem nyerték 2000 frt értékű versenyt. 2. Oly lovak, melyek 1889 január 1-je óta nyilvános idomításban voltak, minden versenytől ki vannak zárva. 3. Minden lő után a pálya használatáért 5 forint gyeppenz és valahányszor indul 5 frt start pénz fizetendő. 4. Minden nyereményből 5% vonatik le az egyleti pénztár javára. 5. Nevezési zárap és árbejelentési határidő április 11-én esti 10 órakor. 6. Nevezni lehet Engeszer József egy eti titkárnál Debreczenben. Szt Anna utca 2266. sz. alatt. A bővebb verseny feltételeket hétfőn közöljük.

— **Névmagyarosítás.** Feuerwerker Mór helybeli lakos és kereskedő nevét belügyminiszeri engedéllyel Fényesré változtatta.

— **Egy kis nemesebb fajú kutya** tévedt a Pavillon kaszárnába. Tájékoztassa átveheti a 15. század örmeesterétől.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** Dr. Irinyi István helybeli képzett ifju ügyvédet, Debreczen székelylyel a kamara lajstomába folytatólag fölvette.

— **Uj orvos.** A csütörtöki városi közgyűlésen kihirdetett Dr. U y K á l m á n orvosi oklevele.

— **Elveszett.** Folyó hó 28 án este elveszett egy orosz ezüsből készült kurta óra láncz, a végén táj mutatóval, a szives megtaláló kéri a szerkesztőségünkben letenni, a hol illő jutalomban fog részesülni.

— **Gelbács Mihály** nagy szalontai születésű majoros cselédkönyvét f. március hó 25-én a városban elvesztette, felkéri a megtaláló, hogy azt az I-ső ker. rendőr alkaptársághoz szolgáltatassa be.

— **Olcsó utazás Budapestre.** A m. á. v. városi menetjegy iroda által f. é. április hó 3-án d. e. 11 óra 36 perczkor Budapestre rendezendő társas kirándulásra még mindég fogadtatnak el előjegyzések. (Debreczen-Budapest jövet menet II. o. 9 40 III. oszt 6 70.)

— **Elveszett egy kis féleves barna** mellén sárga Rattler kutya, Pikk névre hallgat, a szives megtaláló illő jutalomban részesül a szerkesztőségünknél.

Felhívás Debreczen közönségéhez.
Ezzel a czímmel — hetekkel ezelőtt — egy czikk jelent meg a helybeli lapokban, figyelmiztetve Csokonai városát a költő sírjának szomorú, elhagyott állapotára s felszólítva közönségünket a sírnak közadako zás utján való rendbehazására.
A felhívás nem hangzott el hasztalanul.

Aránylag kevés adakozótól, 37 frt 78 krajczárig be eddig, s lett elhelyezve — 29133 sz. a. — a Debreczeni takarékpénztárban.
De ez az összeg még nem elég, s alólírottak — felszólítva a mozgalom megindító által — e nemes intenciójú ügy tovább vezetését azzal a biztos hittel vesszük át, hogy Debreczen közönsége — hódoló kegyelettel e város ama nagy szülötte iránt — bizonyára tudni fogja kötelességét, s a lelkes szándék, közönyünk miatt, pusztá szándéknak maradni nem fog!

Lám a költő másik városa, a kicsiny Csurgó, hirt vevén e mozgalomról, hogy sietett adományával bennünket felkeresni! . . . Ismételten hívjuk, illetve kérjük fel azért a nagy költő, s általában a költészet minden tisztelőjét, barátját, hogy adakozzék kiki e kegyeletes czél előmozdítására.
Caokonai bizonyára hozott annyi fényt Debreczen nevére, a mennyivel megérdemelte tőlünk, hogy temetőnkben az az „együgyű sírhalom” csakugyan szent legyen hamvait!

Az adományokat akár a helyi lapok szerkesztésége után, akár közvetlenül a Szabolcska Mihály nevére (helyben, ref. főiskola) kérjük küldeni.
Debreczen, 1889. márcz. 30.
Weszprémy Zoltán, Géresi Kálmán,
Szabolcska Mihály, Bodossy Pál.

S z i n h á z.
Szathmáry Árpád Debreczenben. Szathmáry Árpád egyike azon művészeknek, kiknek emlékét a debreczeni közönség hosszú éveken át is kedvesen megőrizte. Mióta tőlünk eltávozott volt a szegedi, és budapesti népszínház tagja, most pedig a kolozvári nemzeti színház kedvelt tagja. Szathmáry holnap városunkba érkezik s itt három estén három kitünő szerepében fog fellépni. Először kedden játszik a „Nagyasszony börtönjében” s a ki nevetni szeret az elmegy a kitünő művészt megnézni.

*
A kardalnokok jutalomjátéka mely április hó 15 én fog megtartatni igen érdekesnek ígérkezik. Különféle számokból lesz összeállítva. Több kis darab, melyekben műkedvelők is fellépnek, Rónaszéki egy új nagy énekes magán jelenete, műkedvelő szavallás stb. fogják emelni az est érdekességét.

*
„Tékozló” tegnapi előadására nagyszámú közönség gyűlt össze. A leszállított helyárák különösen a karzatot csalták be annyira, hogy be kellett záratni, mert többen semmikép sem fértek be. Az előadáson jelen volt gyermekeivel gr. Zichy Géza is. Különösen tetszett koldus szerepében Mátray Játékát s éneket zajos tapsok kísérték.

— **Színházi műsor:** 31. Színházi képtelenség (páros bérletben). Hétfőn, április 1. Clemenceau „öld meg az asszonyt” Mo nár Jutalomjátéka itt először (páratlan bérletben). Kedden 2. Nagyzás hóbertja páros bérlet, Szathmáry Árpád vendégjátéka. Szerda 3. Párisi rongyszedő (páratlan bérlet) Szathmáry Árpád vendégjátéka. Csütörtök 4. IV. Henrik (bérlet színe) Szathmáry jutalomjátéka. Péntek 5. „Clemenceau” II szor (páros bérlet). Szombat 6. „Zitakótó” (Kopácsival) páratlan bérlet. Vasárnap 7. „Ingenlők” (Ellingorrel) páros bérlet.

Molnár László hétfői jutalomjátékára újból felhívjuk a közönség figyelmét, annyival inkább, mert akkor kerül színre először a színdíny legensatiósbab ujdonsága: „Clemenceau”. Az előadás iránt különben város-zerte óriási érdeklődés mutatkozik.

Köszönetnyilvánítások.
Az „Istán” gőzmalom részvénytársaság múlt évi tiszta nyeresémből számos jótékony czélu egyesülete között megemlékezett a kertészeti egyletéről is 20 frtot sziveskedett adományozni. Ezen nemes tette azon virágzó társulatnak annyival becsebb, mert mai nap-ság sajnos, igen kevesen vannak kik egyletünket támogatják, pedig az most is teljes erővel szolgálja a közérdeket. Addig is tehát míg a választmány ezen kegyes adományt jegyzőkönyvileg megköszönheti, kötelesség nek ösmerem azért a nyilvánosság előtt hálás köszönetemet nyilvánítani. Lengyel Imre alelnök.

*
Az István gőzmalom tekintetes igazgatósága 20 frtot adományozott a joghallgatók segítő egyesülete pénztára gyarapítására. midőn ezen összeget nyilvánosan nyugtázom, egy szeresmind hálás köszönetemet nyilvánítom az egyesület nevében. Debreczen ifj Buzás Pál s. e. elnök.

*
A debreczeni takarékpénztár tekintetes igazgatósága a közgyűlés által tornágyeletünk részére megszavazott 20 azaz husz frtot hozám eljutatván: a midőn ezen összeg átvételét elismerem, nem mulasztatom el egyletünk nevében a tekintetes igazgatóságnak, s a mélyen tisztelt közgyűlésnek hálás köszönetemet nyilvánítom. Nagy Ferencz tornágyeleti elnök.

Legujabb.
A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
BUDAPEST, márczius 30. (Érk. d. 2 órakor). A honvédelmi bizottság tegnapi ülésében, Felsőbüki Nagy István ismeretes indítványát a második évi szolgálatra nézve, elvetette.
BUDAPEST, márt. 30. (Érk. d. u. 2 órakor.) A képviselőház mai ülésében a véderő törvényjavaslat 50 szakaszánál Eötvös Károly polemizált, a honvédelmi miniszterrel, a ki kijelenti, hogy a tartalékos tisztek behívása nem egy hadnagy önkényétől függ, mert a behívás felett a forumok hosszú sora intézkedik.
AUCLAND, Márcz. 30. Szamoa szigetén iszonyu vihar dühöngött. Három német, három amerikai hadihajó teljesen tönkre van téve. Négy amerikai, kilencz német tisz, 46 amerikai, 87 német matróz a vízbe fullt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Holnap, vasárnap, márczius 31 én
páros bérletben:
Aszinházi képtelenség.
Énekes bohózat.
—
Április 1-re (hétfőre) kitűzve:
CLEMENCEAU
vagy
„öld meg az asszonyt!”
Dumas legujabb színműve.
Felelős szerkesztő és kiadó leaptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Kereczag Vilmos.

SCHWARZE, weisse und farbige Seiden-Damaste von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Met (18 Qual) — versendet roben- und tückweise porto- und zolfrei das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 Kr. Porto.

Az összes orvostudományok tudora
Dr. BORBÉLY IMRE
FOGORVOS.
Végez mindenféle fogműtéteket, névszerint foghuzást, töméseket cement, amalám és aranyból, műfogak a t légnymásra vagy kapcsolatokkal. stb.
Rendelő óráiban d. e. 9—12
d. u. 2—5
Lakik: Nagyuj-utca 1603. sz.
Dr. Borbély szájvize
kis üveggel 40 kr.
nagy „ 70 „
fogpora egy scatulya . . 60 „
Kapható Muraköz y „Naphoz” czimzett gyógyszerátárában.

Hirdetés.
Ezennel tudomására hozom a t. cz. érdeklételemek, hogy zálogházamat megszüntetem és így saját érdekükben kérem zálogtárgyaikat kiváltani sziveskedjenek, mivel ellenesetben a zárogtörvény 15. §-a értelmében okvetlen elárvereltetnek.
Továbbá ajánlom a venni szándékozóknak, hogy az árverésen visszamaradt többféle ékszernek jutányos árért megsereshetők s a kirakatban megtekinthetők, a legközelebbi árverés április hó 10-én a második 18-án fog megtartatni
Schwarz Lázár.

Nagyválasztékban
a legujabb
tavaszi és nyári
ruhakelmék,
diszek és napernyők
megérkeztek és azokat
meglepő olcsó árak
mellett
ajánlja
BOSZNAY J.
DEBRECZEN.

GYÖRI IGNÁCZ
DEBRECZENBEN,
főtér a „Bika” szállodával szemben
ajánl:
nagyválasztékban és jutányos árak mellett
női trikó derakak és bluzokat,
leány és fiu ruhácskák,
trikó, terno, D'lain és foulból
napernyők és legyezők
selyem és glacé kesztyük.
Kitünő minőségű válfűzők és mindennapi
divat és pipere czikkek:
továbbá nagyraktár:
női, férfi és gyermekfehérneműekben
vászon és másnemű kéziművekben
és a legjobb minőségű
kötő és himző pamutokban.

KASZANYITZKY ENDRE,
előbb
KUHINKA
ISTVÁN K.
ajánlja a t. cz. közönségnek, vendéglő és kávéház tulajdonosoknak dúsán és a legnagyobb választékkal berendezett raktárát,
ÜVEG, PORCELLAN,
háztartási czikkek,
konyhaszerelvények, china ezüst, alpacca, disztárgyak és evőeszközökből a legjutányosabb gyári árak és pontos kiszolgálat mellett.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.
Arjegyzékkel kívánatra bérbenve szolgálók.
Tisztelettel
KASZANYITZKY ENDRE
Debreczen, Piac-utca 1900.

Első rendű
tavaszbuzát
vető mának
ajánl
Feischl Fülöp és fia
Széchenyi-utca 1788.

Kiadó lakás.

Péterfia utca 923. sz. a. a Margit fürdő közelében egy újonnan épült udvari lakás.

me'y áll 2 szoba, konyha, kamara, pincze, padlás, minden óráni kiadó, esetleg a házi kerítel együtt is.
Ertekezni lehet Széchenyi u. 1813. sz.

Bolt és lakhelyiség

bérbeadás.

Meszene utca sarkán egy bolt helyiség és két utcazi lakás minden óráni kiadó. Értekezhetni alóirotnál

Szabó Antal ügyvéd.

Új siremlék raktár.

Tisztelettel értesitem, hogy Debreczenben, fő-ut 2082. szám alatt, a megyeházzal szemben a mai kor igényeinek és viszonyainak megfelelő különböző fajú bel- és külföldi márvány, gránit, syenit, porphier, és terméskövek ből

bizományi siremlék raktárt

nyitottam; amelyet azon megjegyzéssel ajánlok a nagy érdemű kegyeletes közönség becses figyelmébe, miszerint mint több jeles bel- és külföldi kőbányák bizományosa azon helyzetben vagyok, hogy minden a kőszakmába vágó tárgyakat a legjutányosabb gyári áron adhatom.

A f-nti kőfajokból elvállalok ugy a kegyelet, vallásos szertartásához, — va amin az építészterén előforduló munkálatokat, ugys intén kisebbnemű szoborműveket és dombor műfaragásokat.

A felirat vésések bármely nyelven izléssel teljesítettnek s tartósan aranyoztatnak.

Utánvések, újítások, a siremlékek szilárd alapra való felállítása ugy helyben mint vidéken felelősség mellett mérsékelt árban eszközöltetek.

Siremlék minták és árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek

NYIRI K.
sirkö bizományi raktára.

Üzletvezető és meghatalmazott
KISS MÓR,
kőfaragómester.

Kuhinka István K. és fia

uj-antalyölgyi üvegyár részvénytársaság

tisztelettel tudomására hozza a nagyérdemű közönségnek miszerint a Piacutcazi 1903. szám (Weisz Sándor-féle új házban) alatt nyitott

Fiók raktára

berendezését elvégezték, és azt minden igényeknek megfelelőleg a legkitünőbb gyártmányokkal ellátva eredeti gyári áron árusítja el, ugy mint:

legfinomabb kristály üvegből készült készletek

nagy választékban, mindenféle csiszolt, sajtolt és közönséges fuvott üvegek, továbbá carlsbadi porcellán evő, kávé, tea Mocca és mozdó készletek, valamint Majolika, Terracotta, Fayence és különféle különlegességi dísz tárgyak, kitünő minőségű asztali és függő lámpa, koresma és kávéház berendezésre üveg és edényből nagy raktárt tartunk a legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett.

Midőn ezen üzletünket az igen tisztelt vevőközönségnek becses figyelmébe ajánljuk, előre is biztosítjuk pontos és figyelmes kiszolgáltatásról.

Értesítés.

A tavaszi idény elérkezése alkalmával van szerencsém a t. közönségnek tudatni, hogy a legújabb divatu bécsi, berlini és párisi mintákkal magamat ellátva, mindenféle

szoba-festéseket, mázolásokat és tapetirozásokat

a legjutányosabb árszámítás mellett ugy helyben mint vidéken elvállalok.

Hivatkozva a t. közönségnek eddigi irányomban nyilvánított nagybecsű megbízására és pártfogására: bátor vagyok magamat ezutánra is szives figyelmébe ajánlani.

Debreczen, 1889. Március hó.

Kész szolgáljuk

Horváth András.

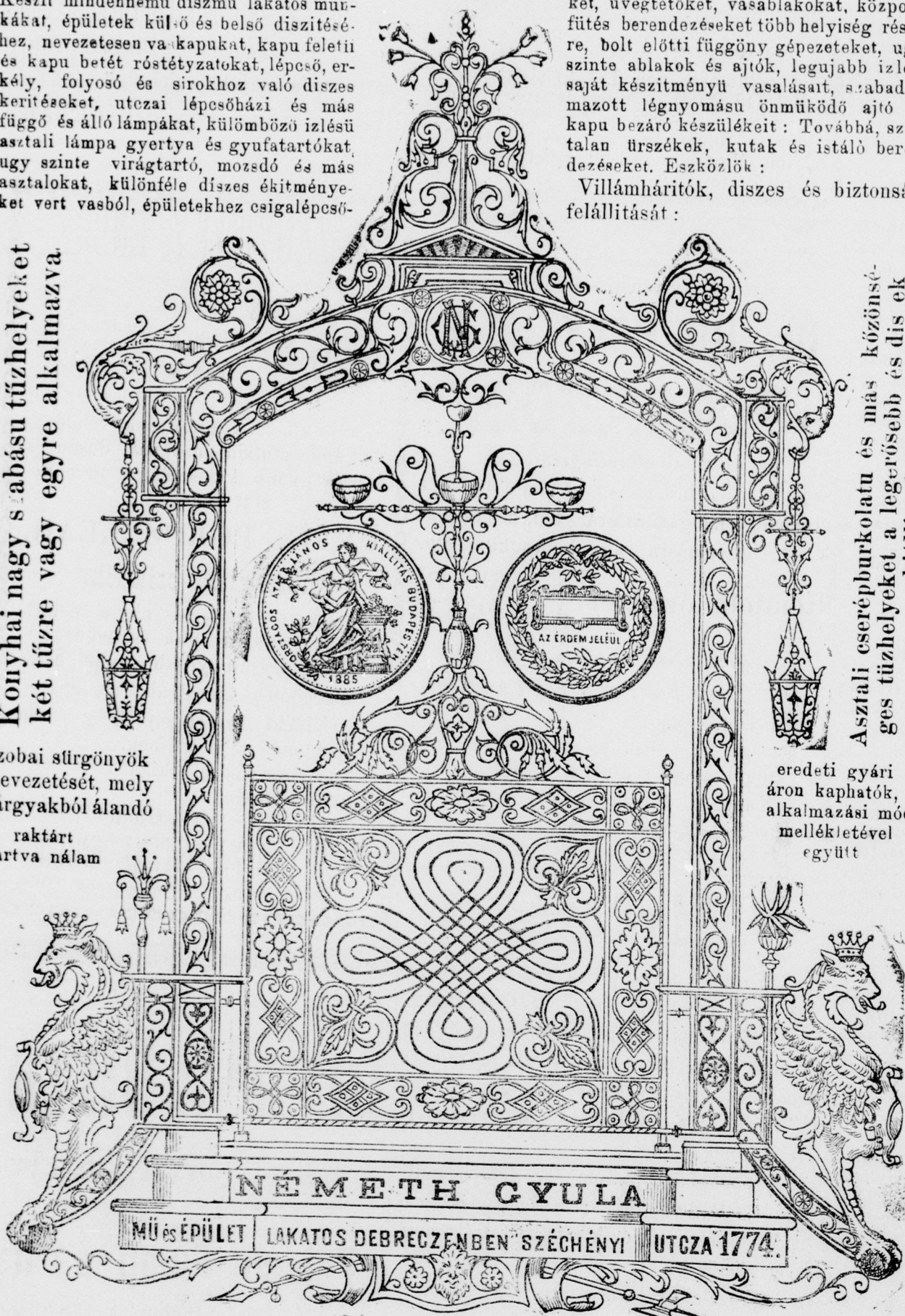
Lakásom: Nagyvárad-utca 2122. szám alatt.

Készít mindennemű díszmű lakatos munkákat, épületek kül- és belső díszítéséhez, nevezetesen va kapukat, kapu feletti és kapu betét röstétyzatokat, lépcső, erkély, folyosó és sírokhöz való díszes kerítéseket, utcazi lépcsőházi és más függő és álló lámpákat, különböző izlésű asztali lámpa gyertya és gyufatartókat, ugy szinte virágtartó, mozdó és más asztalokat, különféle díszes ékítményeket vert vasból, épületekhez csigalépcsőket

ket, üvegtetőket, vasablakokat, központi fűtés berendezéseket több helyiség részére, bolt előtti függöny gépezeteket, ugys szinte ablakok és ajtók, legújabb izlésű saját készítményű vasalásait, szabad alkalmazott légnymásu önműködő ajtó és kapu bezáró készülékeit: Továbbá, szagtalan úrszékek, kutak és istálló berendezéseket. Eszközök: Villámhárítók, díszes és biztonsági felállítását:

Konyhai nagy szabású tűzhelyeket két tűzre vagy egyre alkalmazva

szobai stümgönyök bevezetését, mely tárgyakból állandó raktárt tartva nálam

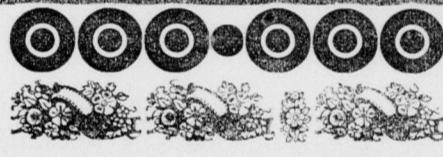
eredeti gyári áron kaphatók, alkalmazási mód mellékletével együtt

Asztali eserepburkolatu és más közönséges tűzhelyeket a legelősebb és díszes kiállításban.

NÉMETH GYULA

Műés ÉPÜLET LAKATOS DEBRECZENBEN SZÉCHÉNYI UTCA 177A.

Debreczen, 1889. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr”, könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház

118. szám.
1889.

Arverési hirdetmény.

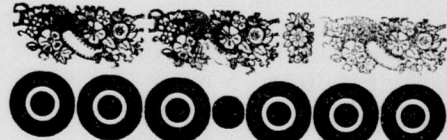
Alóírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíró-ság 1890. P. számú végzése által öz. Fiók Sándorné debreczeni lakos javára Lichtman József s társa ellen 263 frt 33 kr. tőke, ennek 1888. év november hó 1-ső napjától számítandó 8%-os kamatai és eddig összesen 71 frt 93 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 385 forintra becsült szobabutorok, és két biliard asztalból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3477./1889. P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes Csapó utca 334. sz. a. lakásán 1 e n d ő eszközzésére 1889-ik év április hó 4-ik napjának délután 3 órája határidőül kiűzetik, és ahoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Debreczen, 1889-ik évi március hó 25. napján.

Várady kir. bírósági végrehajtó.

Valódi NEW-YORKI

fehér rózsá védjeggyel szabadalmazott fűrherheit szerint 150 foknál gyúró szín és szag nélküli

salon égő olajat

eddig felül nem mult minőségben jutányos árban aján

Geréb Fülöp

DEBRECZENBEN.

64.
1889.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni kereskedő társulat kórházánál f. évi május 1-vel megüresedő apoóí állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak kifogástalan előéletű, erőteljes egészséges, nős, irni-olvasni tudó hadkötelezettségüknek eleget tett egyének. Előnyben részesülnek oly pályázók, kik valamely kórháznál mint apólok már alkalmazva voltak J á r a n d ó s á g a i : termézetbeni lakás, fűtés, havonként 16 forint fizetés, továbbá a betegek élelmezése, valamint a kórház, helyiségeinek surolása, és fehérművek mosatása után tetszámítható rendszeresített díjak és illetmények élvezete.

K ö t e l e s s é g e i : a kórházban levő betegek körül előfordulható mindennemű szolgálatok teljesítése, a betegek gondozása, a megállapított díjak szerint kosztal való ellátása, az összes helyiségeknek és az udvarnak tisztán tartása, s a fehérművek mosása.

Pályázók felhivatnak, hogy sajátkezűleg irt, eddigi esetleges szolgálataikat, erkölcsi magaviseletüket, születési évüket és hadkötelezettségi viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat Dr. Tüdös Kálmán kórházi orvos urnál (lakása nagy-péterfia utca 966. sz. a.) folyó évi április hó 10-ig annál inkább nyujtsák be, mivel ezen határidőn túl beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak

A megválasztott egyén tartozik állását f. é. május hó 1-ső napján elfoglalni.

Debreczen, 1889. március 23.

A debreczeni kereskedő társulat.